

Teknikavdelningen
Enheten för transport
Anders Lewald
016-544 20 60
anders.lewald@energimyndigheten.se

Näringsdepartementet
103 30 Stockholm

Regeringsuppdrag: uppdrag att delta i det svensk-norska samarbetet kring laddinfrastruktur för elbilar, delrapportering

1 Sammanfattning

Sveriges och Norges regeringar har tillsatt en arbetsgrupp som ska arbeta för att förbättra förutsättningarna för att köra elbilar mellan Sverige och Norge. Energimyndigheten är sammankallande och har inlett en samverkan med Norge genom Norges vassdrags- och energidirektorat (NVE), Statens vegvesen samt Transnova och Sverige genom Transportstyrelsen, Trafikverket, Energimarknadsinspektionen, Elsäkerhetsverket och TSS (Test Site Sweden). I uppdraget ingår en delrapportering senast den 31 maj 2010 med projektplan och tidplan samt förslag på hur rapporteringen till departementen ska genomföras. Rapporten ska också uppmärksamma regeringen på eventuella behov av förstärkt budget för budgetåret 2011. Energimyndigheten bedömer att myndigheten, eller de andra svenska myndigheterna, inte behöver en förstärkt budget under 2011 för att genomföra de föreslagna samverkansprojekten.

2 Uppdraget

Målet med projektet är att göra det enkelt att köra elbil mellan Sverige och Norge. Arbetsgruppen ska lägga förslag på åtgärder som behövs genomföras för att en infrastruktur för laddning av elbilar kan utvecklas. Arbetsgruppens ska planera och genomföra infrastrukturprojekt för laddning av elbilar. Den svenska regeringen har uppdragit åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten), Energimarknadsinspektionen, Vägverket och Transportstyrelsen att delta i det svensk-norska samarbetet kring laddinfrastruktur för elbilar. Arbetet ska bedrivas i enlighet med mandatet i *bilagan*. Energimyndigheten ska vara sammankallande. Myndigheterna ska fortlöpande informera Regeringskansliet (Näringsdepartementet) om hur arbetet fortskrider. Det står myndigheterna fritt att inom ramen för uppdraget samarbeta med andra relevanta myndigheter, organisationer och näringsliv. Slutredovisning av uppdraget ska ske till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 december 2010.

Uppdraget kan enligt särskild överenskommelse mellan företrädare för Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och myndigheterna rapporteras vid annan tidpunkt än vad som här angivits.

3 Genomförande

3.1 Samverkan

Energimyndigheten har hittills inom uppdraget sammankallat parterna två gånger samt haft ett inledande möte under hösten 2009. Avsikten med dessa möten har varit att beskriva nuvarande elfordonsrelaterade aktiviteter inom länderna och finna områden som bör ingå i samarbetet. Det är frågeställningar som har bedömts som viktiga för att underlätta ett genombrott för el- och laddhybrider i Sverige och Norge och där länderna har nytta av att samarbeta.

3.2 Projektplan

Ansvar för de gemensamma frågeställningarna har fördelats så att norska och svenska myndigheter samarbetar kring olika frågor. Nedan följer en beskrivning av de områden som kommer att behandlas av arbetsgruppen. Ytterligare projekt kan tillkomma.

3.2.1 Databas för laddpunkter

Det finns planer på att ta fram en gemensam databas för laddpunkter. I Norge har Transnova redan beställt en sådan databas som även kan integrera svensk information. Innehållet i databasen ska sedan vara fritt att visas på webbsidor, telefoner och andra tänkbara visningssätt. Nu undersöks andra aktörers planer i Sverige för möjlig samordning, vilket svenskt kartmaterial som ska finnas i databasen och vad det kostar samt hur ett system för löpande uppdatering skulle kunna se ut och hanteras. Utgångspunkten är att få till stånd ett system som finansieras av marknadens aktörer. Energimyndigheten och Transnova har gemensamt ansvar för denna punkt.

3.2.2 Elbilar i stadsmiljö

Trafikverket, Energimyndigheten och Statens vegvesen har tagit på sig att undersöka hur man kan samverka för att underlätta användning av elbilar i stadsmiljö. Här är fokus i första hand introduktion av elbilar via bilpooler som kan laddas i garage samt lösningar med laddningsmöjligheter på infartsparkeringar. Arbetet går i första hand ut på att hitta lösningar för att inte ladda elbilar på gatumark utan på tomtmark. Skälet till detta är att kommunerna inte önskar ha fler "stolpar" i gatumiljön. De är i vägen för t ex vinterväghållning och kan också vara ett problem ur säkerhetssynpunkt. I linje med detta har ett aktivt arbete förts att ta bort t ex stolpar för betalning av parkeringsavgifter. Att klarlägga regelverk och krav på inomhusladdning är en del av arbetet liksom att genomföra en första kartläggning av var laddplatser redan finns.

3.2.3 Laddning längs stråk

Etablering av två "laddstråk" har diskuterats. Huvudstråket för projektet är E6 mellan Oslo och Göteborg/Malmö, men E14 mellan Sundsvall, Östersund och Trondheim är också en möjlig vägsträckning att inkludera i projektet för att få med vinterklimataspekten. I regionen finns även ett pågående projekt kallat Green Highway. En projektpreferensgrupp bestående av aktörer som arbetar med elbilsprojekt längs sträckan ska tillsättas. I ett första steg ska befintliga laddningsmöjligheter längs stråken kartläggas. Syftet är också att testa snabbare laddning vid några platser längs de valda sträckorna. Energimyndigheten har tillsammans med Transnova ansvar för detta arbete. TSS undersöker möjligheterna att prova snabbare laddning tillsammans med svenska och norska fordonstillverkare, en aktivitet som kommer att koordineras med det Svensk – Norska samverkansprojektet.

3.2.4 Harmoniserade betalningssystem

Det är viktigt att laddningen fungerar på båda sidor om gränsen, både tekniskt och för eventuell betalning. Energimyndigheten och Transnova ska tillsammans se hur detta ska lösas. Båda myndigheter finansierar ett flertal demonstrationsprojekt där en delmängd är att sätta upp laddstolpar. Då finns också krav på att betalningssystemen ska fungera för alla användare. Erfarenheterna från dessa projekt kommer att tas tillvara i det gemensamma uppdraget.

3.2.5 Vägmarkering för vägvisning till och utmärkning av laddplatser

Transportstyrelsen, Statens vegvesen och Transnova ska tillsammans komma fram till ett förslag på vägmärken för vägvisning till laddplatser och utmärkning av laddplatser. Märkena bör ha så lika utformning som möjligt i Sverige och Norge. Transportstyrelsen har parallellt haft ett uppdrag att utreda hur behöriga myndigheter kan få möjlighet att reservera särskilda parkeringsplatser för elbilar och laddhybridbilar. Uppdraget har redovisats till näringsdepartementet den 7 maj. Transportstyrelsen föreslår bland annat i utredningen att det införs en ny symbol för laddplats i vägmärkesförordningen 2007:90). Transnova och Transportstyrelsen skall verka för att denna symbol ska fungera som en gemensam vägvisning och märkning av laddplatser i Norge och Sverige.

3.2.6 Gemensam märkning av laddutrustning och standardisering av laddning

Elsäkerhetsverket, Norska Direktoratet for sikkerhet og beredskap samt NVE följer arbetet med standardisering och verkar i projektet för att säkerställa att befintliga lagar, förordningar, föreskrifter och standarder inom elsäkerhetsområdet och inom EMC följs inom området "Märkning" av laddstolpar. Det ingår inte i projektet att följa andra standardiseringsarbeten än de som är fokuserade på elsäkerhet. Målet är att Sverige och Norge inför gemensam märkning av

laddutrustning (i laddstolpar, ej i fordon). En fråga är också hur skydd mot överkan mot laddinfrastruktur ska utformas.

Elsäkerhetsverket kommer även att bevaka befintlig och kommande standardisering inom området laddinfrastruktur för elfordon.

3.2.7 Debitering av laddkostnaden

En fråga är hur en aktör som sätter upp en laddstolpe på sin mark, t ex en stormarknad, ska kunna debitera laddkostnaden. NVE och Energimarknadsinspektionen ska undersöka vilka regelverk som eventuellt kan behöva ändras för att detta ska bli möjligt. Aktuella områden att se över är koncessionsfrågor, icke koncessionspliktiga nät, anslutningsfrågor samt mätning. Vidare kommer Energimarknadsinspektionen att koordinera sitt arbete i arbetsgruppen med sitt regeringsuppdrag att utreda vad ett intelligent elnät kan innebära för kraftsystemet.

3.2.8 Styrmedel

Både Norge och Sverige har fattat beslut om olika typer av incitament för att påskynda introduktionen av elbilar och laddhybrider men modellerna är mycket olika i de båda länderna. Trafikverket, Transportstyrelsen, Energimyndigheten och Statens vegvesen ska tillsammans titta på möjliga styrmedel att använda i båda länderna, i syfte att skapa en efterfrågan på el- och laddhybridbilar och profilera den gemensamma elbilsmarknaden.

3.2.9 Redovisning av nationella projekt

Det pågår en rad initiativ på elbilsområdet för närvarande. Ett mål för arbetet är att göra en sammanställning och redovisning av de nationella projekt som genomförs. Ett förslag är att genomföra ett gemensamt seminarium om elbilsprojekt som också används för erfarenhetsutbyte om laddning, bilar, användare etc.

3.3 Arbetsformer

En referensgrupp planeras tillsättas som ska bestå av representanter för kommuner och städer i Sverige och Norge som är aktiva i elbilsprojekt, Sveriges kommuner och landsting samt dess motsvarighet i Norge.

3.4 Tidsplan

Den svensk-norska arbetsgruppen har för avsikt att ta fram förslag och lösningar på gemensamma frågeställningarna under 2010. Referensgrupp till arbetet ska kallas samman senast i oktober 2010. Laddstråken planeras att etableras under 2011. Delar av samverkan kommer alltså ha en tidplan utanför detta uppdrag.

4 Energimyndighetens slutsatser

En samverkan mellan länderna är nu inledd och arbetet ser ut att kunna leda till flera gemensamma projekt. Parallellt med detta uppdrag pågår liknande samverkan inom ramen för Nordiska Ministerrådets "Programmet Energi og Transport". Ambitionen är att även finna former för samverkan även med detta projekt.

När det gäller budget för året 2011 bedömer myndigheterna att de föreslagna projekten kan ske inom ramen för redan anvisade medel.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Zofia Lublin, Birgitta Palmberger, Andres Muld, Mattias Eriksson och Anneli Eriksson, verksjuristen Fredrik Selander, utvecklingsdirektören Lars Guldbrand, enhetschefen Sten Åfeldt, tf. enhetschefen Svante Söderholm samt handläggaren Kristina Birath och enhetschef Anders Lewald, den sistnämnde föredragande.

Tomas Kåberger
Anders Lewald